

พฤติกรรมวัยรุ่นไทยในปัจจุบัน : กรณีนักศึกษาจังหวัดมหาสารคาม
**Behavior of Thai Teenagers Today : the Case of Students
in Maha Sarakham Province**

กนกวรรณ เสนาเพ็ง
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
Kanokwan Senapeng
Rajabhat MahaSarakham University, Thailand
E-mail: 643162090301@rmu.ac.th

Received: February 28, 2023; Revised: March 29, 2023; Accepted: March 30, 2023

บทคัดย่อ

วัยรุ่นเป็นส่วนหนึ่งที่สะท้อนให้เห็นสภาพการณ์ให้เห็นว่าสังคมไทยในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปตามกระแสโลก ความคิด ความเชื่อ และค่านิยมของวัยรุ่นที่เปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากได้รับอิทธิพลจากสื่อต่างๆ เช่น โทรศัพท์ อินเทอร์เน็ต เกมส์ ล้วนแต่ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมวัยรุ่นไม่มากนักน้อย

กลุ่มวัยรุ่นคือบุคคลที่มีอายุระหว่าง 13 – 21 ปี เป็นกลุ่มที่มีแนวโน้มในการใช้สมาร์โฟนมากขึ้นเนื่องจากวัยรุ่นไทยมีและใช้โทรศัพท์มือถือเป็นอันดับ 1 ของเอเชีย และทำสถิติพูดคุยผ่านโทรศัพท์มือถือนานถึง 1.7 ชั่วโมงต่อวัน (บริษัทซินโนเวล ประเทศไทย จำกัด , 2553) อันเป็นผลมาจากวัยรุ่นเป็นวัยที่อยู่ในช่วงการเปลี่ยนแปลงจากเด็กไปสู่ผู้ใหญ่ เป็นวัยที่ต้องการการยอมรับจากสังคมและกลุ่มเพื่อน และวัยรุ่นส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการสื่อสารเป็นอย่างมาก

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมวัยรุ่นไทย กรณีนักศึกษา จังหวัดมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาที่กำลังศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 234 คน เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ข้อมูลเชิงปริมาณทำการวิเคราะห์โดยสถิติพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอเชิงพรรณนาความ

ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมวัยรุ่นไทยในปัจจุบัน:กรณีนักศึกษาจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.18$) เมื่อพิจารณาเป็นรายได้ พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ทักษะการที่มีต่อความว่างของวัยรุ่น ($\bar{X} = 3.32$) รองลงมาคือ ทักษะการที่มีต่อการใช้จ่ายในปัจจุบัน ($\bar{X} = 3.27$) รองลงมาคือ ทักษะการที่มีต่อการดูแลสุขภาพ สุขภาพ ความงามและเรือนร่าง ($\bar{X} = 3.269$) รองลงมาคือ ทักษะการที่มีต่อพฤติกรรมหารายได้เสริม ($\bar{X} = 3.26$) รองลงมาคือ ทักษะการที่มีต่อการคบเพื่อนในลักษณะต่างๆ ($\bar{X} = 3.19$) รองลงมาคือ ทักษะการที่มีต่อการใช้ชีวิตประจำวัน ($\bar{X} = 3.19$)

องค์ความรู้ใหม่ วัยรุ่น เป็นวัยที่กำลังเจริญเติบโตพัฒนาการอย่างรวดเร็วจากวัยเด็กไปสู่ผู้ใหญ่ ที่มีวุฒิภาวะการเปลี่ยนแปลงการที่เกิดขึ้น แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านร่างกาย เกิดการเปลี่ยนแปลงจากระดับฮอร์โมนภายในร่างกาย ซึ่งส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางชีวภาพ เช่น ส่วนสูง น้ำหนัก ลักษณะรูปร่าง ด้านอารมณ์ เป็นการเปลี่ยนแปลงที่แสดงออกทางอารมณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างรุนแรง 3) ด้านสังคม เป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการมีทัศนคติทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งทำให้ปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในสังคมมีความซับซ้อน และ 4) ด้านสติปัญญา เป็นการเปลี่ยนแปลงโดยรู้จักการใช้เหตุผลที่ซับซ้อนมากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ : พฤติกรรม; วัยรุ่น

Abstract

Situation of problems of children and youth in Thai society today has intensified in almost every aspect Whether it be in the aspect of having deviant attitudes and behaviors Distance from religion and values of lavish consumerism. Quarrels, drug addiction, pornography addiction, gaming addiction, etc. The purpose of this research is to study the current behavior of Thai teenagers. In the case of students in Maha Sarakham Province The sample group consisted of 234 students studying at Maha Sarakham Rajabhat University. The research tool was a questionnaire. Quantitative data were analyzed using descriptive statistics including frequency, percentage, mean, and standard deviation. As for the qualitative data, content analysis was used and presented descriptively. The research results found that Behavior of Thai teenagers today: the case of students in Maha Sarakham Province Overall, it is at the middle level ($\bar{X} = 3.18$) when considering income. It was found that the aspect with the highest mean value was attitude towards teenagers' free time ($\bar{X} = 3.32$). Let's try it down to attitude towards current spending ($\bar{X} = 3.27$). Let's try it down to attitude towards business. Take care of your health Beauty and body (Mean=3.26) Try to come down to attitude towards extra income earning behavior ($\bar{X} = 3.26$) Try to come down to attitude towards making friends in various ways ($\bar{X} = 3.19$) Try to come down. is the attitude towards daily life ($\bar{X} = 3.19$)

Keyword : Behavior; Teenager

บทนำ

ในปัจจุบันนี้ วัฒนธรรมไทยยังติดค่านิยมต่างประเทศเห็นได้จากการชมภาพยนตร์เกาหลี การทำผมลอกเลียนแบบทรงจากเกาหลี ญี่ปุ่น การกินอาหาร การแต่งกาย ในนักเรียนนักศึกษามีการแข่งขันใช้ของแบรนด์เนมดังนี้วิธีที่จะสามารถแก้ไขข้อนี้ได้ต้องเริ่มจากการปลูกจิตสำนึกของคนไทยกลับมา ขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมเดิมๆกลับมา กินของไทยใช้ของไทย มีการจัดกิจกรรมที่เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายกลุ่มวัยรุ่น และสอดแทรกวัฒนธรรมไทยเข้าไปปลูกจิตสำนึกให้กลับมาอีกครั้ง อีกเรื่องการแต่งตัวของคนไทยสร้างค่านิยมการไม่แต่งตัวโป้ ไม่ตามเทรนด์ต่างประเทศ มีการจัดกิจกรรมประกวดแต่งกายไทย โดยเน้นหนักให้กลุ่มวัยรุ่นเป็นต้นแบบนำพิธีเชลเตอร์ดาราศิลปินที่ชื่นชอบของคนไทยออกมาเป็นแบบอย่าง ให้สื่อต่างๆออกให้ครบ ทั้งนี้ทุกฝ่ายต้องช่วยกันคนละไม้ละมือและทำอย่างสม่ำเสมอ

สถานการณ์ปัญหาเด็กและเยาวชนในสังคมไทยยุคปัจจุบัน ได้ทวีความรุนแรงสูงมากขึ้นเกือบทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านการมีทัศนคติและพฤติกรรมเบี่ยงเบน เห็นทางศาสนามีค่านิยมแบบบริโภคนิยมอย่างฟุ่มเฟือย การทะเลาะวิวาท ติดยาเสพติด การเสพยาเสพติด การดื่มเหล้า การสูบบุหรี่ ฯลฯ ซึ่งปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร และขาดความรู้ความเข้าใจในการคุมกำเนิดและป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในกลุ่มเด็กและเยาวชนไทย ก็เป็นอีกปัญหาหนึ่ง ที่มีแนวโน้มรุนแรงและหนักหน่วงจนน่าตกใจ ซึ่งปัจจัยหนึ่งมาจากการแพร่ระบาดของสื่อที่ไม่เหมาะสมหรือลามกอนาจารผ่านทางสื่อแต่ละประเภทจนทำให้เด็กและเยาวชนไทยซึ่งขาดภูมิคุ้มกันในการบริโภคสื่อมีการเลียนแบบพฤติกรรมและนำไปสู่ปัญหาดังกล่าว

ปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร ย่อมปฏิเสธไม่ได้ว่า ปัจจัยหนึ่ง มาจากความไม่สมดุลของครอบครัว เนื่องจากครอบครัวจำนวนไม่น้อย ขาดความรู้ความเข้าใจ เรื่องเพศศึกษา จึงไม่สามารถเป็นที่ปรึกษาให้กับบุตรหลานได้อย่างเหมาะสม สำหรับบางครอบครัวได้ผลภาระหน้าที่การให้ความรู้ด้านเพศศึกษาไปให้แก่ครู อาจารย์ หรือผู้อื่นสอนแทน ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นเพราะมีทัศนคติว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องน่าอับอาย ต้องปกปิดไม่สมควรพูดอย่างเปิดเผย หรือเข้าใจว่าการสอนเรื่องเพศศึกษาให้แก่ลูกหลานในครอบครัวอาจเป็นดาบสองคม นอกจากนั้น การไม่มีเวลาดูแลพูดคุยให้คำแนะนำปรึกษากับลูกหลาน เพราะห่วงเรื่องเศรษฐกิจและการประกอบอาชีพเป็นหลัก (งานคือเงิน เงินคืองาน บันดาลสุข) ซึ่งในความเป็นจริงแล้ว การให้ความรู้หรือคำแนะนำที่ถูกต้องเรื่องเพศศึกษานั้น ผู้ปกครองในครอบครัวสามารถให้ความรู้กับลูกหลานได้ใกล้ชิดกว่าคนอื่น และเด็กจะเชื่อฟังมากกว่า

เมื่อเกิดการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรหรือยังไม่พร้อมนั้น ปัญหาในส่วนอื่นๆ ย่อมตามมาอีกมากมาย ไม่ว่าจะเป็นการเสียอนาคตที่ดีในชีวิตของทั้งฝ่ายชายและหญิง ปัญหาครอบครัวแตกแยก ปัญหาการทำแท้ง การเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การเลี้ยงลูกที่ไม่ถูกวิธีเพราะตัวพ่อแม่เด็กเอง ไม่มีวุฒิภาวะในการอบรมเลี้ยงดู การทอดทิ้งลูกให้เป็นลูกกำพร้า ซึ่งเด็กที่ถูกทอดทิ้งเหล่านั้น ล้วนมีความเปราะบางทางสภาพจิตใจ และอาจกลายเป็นปัญหาเรื้อรังของสังคมที่ไม่สามารถคลายปมให้หลุดได้

จากผลการศึกษาสถิติด้านสาธารณสุขพบว่า ในระหว่างปี พ.ศ. 2544-2552 วัยรุ่นมีการตั้งครรภ์ก่อนวัย เพิ่มขึ้นจาก 10% มาเป็น 40 % และจากการสำรวจ ในช่วง 7 ปี ระหว่าง พ.ศ. 2543-2550 พบว่า ช่วงอายุการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร มีแนวโน้มลดลงด้วย โดยพบว่าเด็กอายุ 10 ปี มีการตั้งครรภ์สูงถึง 60 คน และเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี คลอดบุตรจำนวน 55,648 คน ซึ่งเป็นตัวเลขที่สำรวจเฉพาะในโรงพยาบาลของรัฐเท่านั้น การตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรของเด็กและเยาวชน ถือเป็นปัญหาใหญ่และเป็นเรื่องหนักใจของทั้งคุณพ่อคุณแม่ของเด็ก และรวมถึงตัวเด็กเอง เพราะโดยปกติแล้วเด็กวัยรุ่นในช่วงอายุ 10-20 ปี ยังไม่พร้อมต่อการเป็นพ่อแม่คน ทั้งทางด้านเสถียรภาพทางการเงิน และวุฒิภาวะทางอารมณ์ ตลอดจนการดูแลรับผิดชอบหรือการอบรมเลี้ยงดู ซึ่งนักวิชาการด้านสาธารณสุขและนักจิตวิทยาเด็กและวัยรุ่นหลายท่าน ได้นำเสนอวิธีการป้องกันไม่ให้วัยรุ่น

สำหรับการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว ในส่วนของภาครัฐ ชั่วโม่งนี้คงไม่ใช่ภารกิจความรับผิดชอบของหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งเพียงเท่านั้น ล่าสุด นายกรัฐมนตรีและรัฐบาลชุดปัจจุบัน ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเด็กและเยาวชนของชาติ อีกทั้งให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาเด็กในทุกมิติ ซึ่งในการเปิดเวที “สิทธิเด็ก” ครั้งที่ 20 เมื่อปลายปีที่ผ่านมา ณ ทำเนียบรัฐบาล นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี ได้กล่าวต่อที่ประชุมว่า เนื่องจากการป้องกันและแก้ไขปัญหาลูกและเยาวชนเป็นเรื่องสำคัญ จึงต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ซึ่งรัฐบาลชุดนี้ ได้กำหนดนโยบายด้านเด็กหลายด้าน ทั้งด้านการศึกษา การดูแลเด็กปฐมวัย และเด็กด้อยโอกาส ให้ได้รับสิทธิและโอกาสอย่างเท่าเทียมกัน สำหรับปัญหาเด็กเยาวชนท้องก่อนวัยอันควร ถือเป็นปัญหาที่ต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วน เพื่อตอบสนองนโยบายดังกล่าวของรัฐบาล ล่าสุดเมื่อต้นปีที่ผ่านมา หน่วยงานภาครัฐและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องได้ทำงานเชิงบูรณาการความร่วมมือจัดเวทีเสวนาเรื่อง “รักใสๆ ให้ปลอดภัยของวัยโจ๋” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อระดมความคิดเห็นและร่วมกันหาแนวทางป้องกันปัญหาพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น อีกทั้งเป็นการสร้างกระแสให้สังคมได้ตระหนักในปัญหาดังกล่าวแล้ว นอกจากนั้นข้อเสนอที่ได้รับการระดมความคิดเห็นเหล่านั้น จะนำไปพัฒนาเพื่อ เป็นแนวทางในการป้องกันแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืนต่อไป

การป้องกันและแก้ไขปัญหาลูกตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรของเด็กและเยาวชน ต้องเริ่มจากตัวเด็กเองที่ต้องพยายามขัดเกลาตัวเองให้มีวุฒิภาวะที่เหมาะสมตามช่วงวัย รู้จักการยับยั้งชั่งใจและมีสติในการดำเนินชีวิต พ่อแม่บุคคลในครอบครัว หรือสังคมแวดล้อมต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาและบ่มเพาะวุฒิภาวะให้แก่เด็กและเยาวชน ในส่วนของภาครัฐ ต้องมีความจริงจังในการป้องกันและแก้ไขปัญหาลูก โดยเฉพาะการแพร่ระบาดของสื่อลามกหรือสื่อที่ล่อแหลม ไม่เหมาะสมที่มีการเผยแพร่ผ่านทางสื่อประเภทต่างๆ รวมถึงสถานที่ล่อแหลมทางเพศ หรือสิ่งยั่วยุพฤติกรรมทางเพศ สิ่งเหล่านี้รัฐบาลต้องปราบปรามจับกุมและลงโทษผู้กระทำความผิดโดยการบังคับใช้กฎหมายอย่างเด็ดขาดจริงจังและต่อเนื่อง หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องต้องเร่งขยายหรือเปิดพื้นที่สื่อดีให้กว้างขวางและแพร่หลายในสังคมไทย อีกทั้งเร่งปรับปรุงพัฒนากฎหมายให้ทันสมัยกับสถานการณ์

ปัญหาเพื่อสร้างสังคมที่ปลอดภัยและสร้างสรรค์ให้แก่เด็กและเยาวชน เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชน เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาชาติไทย ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาพฤติกรรมวัยรุ่นไทยในปัจจุบัน กรณีนักศึกษาจังหวัดมหาสารคาม

ทบทวนวรรณกรรม

วัยรุ่น (Adolescence) มีความหมายว่า การเจริญเติบโตไปสู่ภาวะ หรือเติบโตเป็นผู้ใหญ่ อธิบายได้ว่า วัยรุ่นเป็นเสมือนสะพานเชื่อมต่อระหว่างวัยเด็กกับวัยผู้ใหญ่ เป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อ (Period of transition) บุคคลที่มีความเจริญเติบโต และเปลี่ยนแปลงไปเกือบทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาซึ่งเป็นช่วงที่บุคคลตั้งเผชิญกับประสบการณ์ใหม่ๆ ความรับผิดชอบใหม่ๆ ทั้งกับผู้ใหญ่และกลุ่มเพื่อน (ประณต คำฉิม, 2549) องค์การอนามัยโลก (2535) ได้ให้ความหมายของวัยรุ่นว่า วัยรุ่นเป็นผู้มีลักษณะ 3 ประการ คือ 1) มีการพัฒนาทางด้านร่างกาย มีภาวะทางเพศ 2) มีพัฒนาการทางด้านจิตใจ โดยมีการเปลี่ยนแปลงจากวัยเด็กไปสู่ผู้ใหญ่ 3) มีการเปลี่ยนแปลงสถานะด้านเศรษฐกิจ จากการที่ต้องพึ่งพาครอบครัวมาเป็นบุคคลที่สามารถประกอบอาชีพหารายได้ให้ตัวเอง

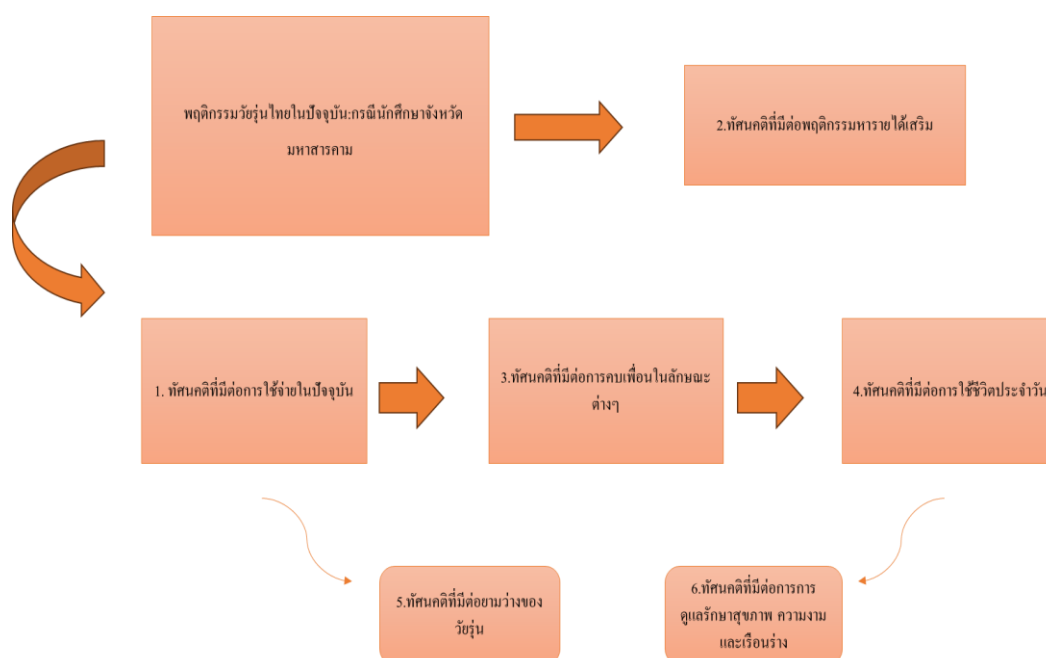
ราศรี ธรรมนิยม (2545) ได้อธิบายความหมายของวัยรุ่นไว้ว่า วัยรุ่นเวลาของการเจริญเติบโตทางร่างกายเป็นช่วงเวลาที่มีความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน เป็นเวลาที่เด็กจะแสวงหาเอกลักษณ์ของตน เป็นช่วงเวลาแห่งสติปัญญา การพัฒนา และประสบการณ์ทำงานวิชาการต่างๆ และเป็นช่วงเวลา ของพัฒนาการประเมินค่านิยมต่างๆ จะเห็นได้ว่าวัยรุ่นเป็นวัยแห่งการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ ศรีเรือง แก้วกังวาน (2540) กล่าวถึงวัยรุ่นว่าเป็นช่วงแห่งการเปลี่ยนวัย หัวเลี้ยวหัวต่อที่เปลี่ยนจากความเป็นเด็กกลายเป็นผู้ใหญ่ มีความอ่อนไหวทำให้เกิดปัญหาต่างๆ ได้ง่าย แต่ในแนวคิดปัจจุบันในช่วงวัยอื่นๆ ก็เป็นการเปลี่ยนแปลงด้วยเช่นกัน ดังนั้นจึงไม่จำเป็นเสมอไปที่วัยรุ่นจะเป็นวัยที่เต็มไปด้วยวิกฤติแห่งปัญหา ส่วนหนึ่งมีการมองวัยรุ่นในลักษณะดังกล่าว อาจเพราะการเปลี่ยนแปลงของวัยรุ่นมีการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วในทุกด้านของพัฒนาการเมื่อเทียบกับวัยอื่นที่มีการเปลี่ยนแปลงเช่นกัน

จากการให้ความหมายของนักวิชาการที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่นดังที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น สรุปได้ว่า วัยรุ่นหมายถึง ช่วงวัยที่กำลังเจริญเติบโตและเกิดการพัฒนาย่างรวดเร็วจากวัยผู้ใหญ่เด็กเป็นไปสู่วัยผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่ที่มีภาวะซึ่งการเปลี่ยนแปลงการที่เกิดขึ้นช่วงนี้ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านร่างกาย เป็นการเกิดการเปลี่ยนแปลงจากระดับฮอร์โมนภายใน ซึ่งส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางชีวภาพ เช่น ส่วนสูง น้ำหนัก ลักษณะรูปร่าง และยังส่งผลกระทบต่อด้านอื่นๆ ด้วย 2) ด้านอารมณ์ เป็นการเปลี่ยนแปลงที่แสดงออกทางอารมณ์ที่บ่อยครั้งจะเกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็วและรุนแรง 3) ด้านสังคม เป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการมี

ทัศนคติทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งทำให้ปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในสังคมมีความซับซ้อนมากขึ้น 4) ด้านสติปัญญา เป็นการเปลี่ยนแปลงโดยรู้จักการใช้เหตุผลที่ซับซ้อนมากยิ่งขึ้น และมีความคิดความเชื่อเป็นของตนเอง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัย เรื่อง พฤติกรรมวัยรุ่นไทยในปัจจุบัน:กรณีนักศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยออกแบบกรอบแนวคิด ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ศึกษาในพื้นที่ในจังหวัดมหาสารคาม ดำเนินการศึกษาวิจัย ระหว่างเดือน มิถุนายน - กันยายน 2566 ผู้วิจัยออกแบบระเบียบวิธีวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 12,149 คน (จำนวนนักศึกษาทั้งหมดที่กำลังเรียนอยู่) กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาที่กำลังศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 234 คน (จำนวนนักศึกษาที่ถูกเลือกมาให้ตอบแบบสอบถาม) ได้มาโดยการกำหนดขนาด

ตัวอย่างโดยใช้สูตร Taro Yamane (1973) และวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษานี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความพึงพอใจต่อหน่วยงานของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยแบ่งความพึงพอใจดังนี้ 5=มากที่สุด 4=มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด ที่ผ่านการหาคุณภาพเครื่องมือ ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน (IOC) ได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.66-1.00 และหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ได้เท่ากับ 0.92 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 0.80

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาและประชาชนในวัตถุประสงค์เกี่ยวกับพฤติกรรมวัยรุ่นไทยในปัจจุบันกรณีนักศึกษาจังหวัดมหาสารคาม โดยใช้วิธีการแจกแบบสอบถามทางออนไลน์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลเชิงปริมาณทำการวิเคราะห์โดยสถิติพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอเชิงพรรณนาความค่าเฉลี่ยและเกณฑ์การแปลผลค่าคะแนนเฉลี่ยระดับความพึงพอใจพฤติกรรมของวัยรุ่นไทยในปัจจุบันของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

1.00-1.80	อยู่ในระดับต่ำที่สุด
1.81-2.60	อยู่ในระดับต่ำ
2.61-3.40	อยู่ในระดับปานกลาง
3.41-4.20	อยู่ในระดับสูง
4.21-5.00	อยู่ในระดับสูงที่สุด

ผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง พฤติกรรมของวัยรุ่นไทยในปัจจุบันของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ผู้ตอบแบบสอบถามเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 46.6 หญิง คิดเป็นร้อยละ 52.9 อายุ ต่ำกว่า 16 ปี คิดเป็นร้อยละ 0.4 16-17 ปี คิดเป็นร้อยละ 1.8 18-19 ปี คิดเป็นร้อยละ 9.0 20-21 ปี คิดเป็นร้อยละ 59.6 22-23 ปี คิดเป็นร้อยละ 21.5 มากกว่า 23 ปี คิดเป็นร้อยละ 7.6 **คณะที่สังกัด** คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คิดเป็นร้อยละ 6.7 คณะครุศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 11.7 คณะวิทยาการจัดการ คิดเป็นร้อยละ 4.9 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 6.3 คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 34.1 คณะนิติศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 7.2 คณะวิศวกรรมศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 15.7 **ชั้นปีที่ศึกษาอยู่** ชั้นปีที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 7.6 ชั้นปีที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 19.7 ชั้นปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 52.0 ชั้นปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 20.2 อื่น (โปรดระบุ) คิดเป็นร้อยละ 0.4 **อาชีพ** ผู้ปกครอง ข้าราชการ คิดเป็นร้อยละ 14.3 พนักงานรัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 5.8 ธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 53.8 อื่นๆ (โปรดระบุ) คิดเป็นร้อยละ 25.6 **เกรดเฉลี่ย** 2.51-3.00 คิดเป็นร้อยละ 31.8 3.01-3.50 คิดเป็นร้อยละ 33.6 3.51-4.00 คิดเป็นร้อยละ 34.5 **บุคคลที่นักศึกษาอาศัยอยู่ด้วย** พ่อแม่ จำนวน คิดเป็นร้อยละ 65.5 ญาติพี่น้อง คิดเป็นร้อยละ 10.3 เพื่อน คิดเป็นร้อยละ 17.9 อื่นๆ (โปรดระบุ) คิดเป็นร้อยละ 5.8 5 คิดเป็นร้อยละ 0.4 **ค่าใช้จ่ายต่อเดือนของนักศึกษา** ไม่เกิน 3000 บาท คิดเป็นร้อยละ 20.6 3001-4000 บาท คิดเป็นร้อยละ 21.5 4001-5000 บาท คิดเป็นร้อยละ 42.2 อื่นๆ (โปรดระบุ) 15.7 **รูปแบบของยานพาหนะที่ใช้เดินทาง** รถยนต์ส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 74.0 รถจักรยานยนต์ คิดเป็นร้อยละ 23.8 รถประจำทาง คิดเป็นร้อยละ 1.3 รถแท็กซี่ คิดเป็นร้อยละ 0.4 รายละเอียดแสดงปรากฏตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม		จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ			
	ชาย	104	46.6
	หญิง	118	52.9
2. อายุ			
	ต่ำกว่า 16 ปี	1	0.4
	16-17 ปี	4	1.8
	18-19 ปี	20	9.0
	20-21ปี	133	59.6
	22-23ปี	48	21.5

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
มากกว่า 23 ปี	17	7.6
3. คณะที่สังกัด		
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	15	6.7
คณะครุศาสตร์	26	11.7
คณะวิทยาการจัดการ	11	4.9
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	10	4.5
คณะเทคโนโลยีการเกษตร	20	9.0
คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ	14	6.3
คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์	76	34.1
คณะนิติศาสตร์	16	7.2
คณะวิศวกรรมศาสตร์	35	15.7
4. ชั้นปีที่ศึกษาอยู่		
ชั้นปีที่ 1	17	7.6
ชั้นปีที่ 2	44	19.7
ชั้นปีที่ 3	116	52.0
ชั้นปีที่ 4	45	20.2
อื่นๆ (โปรดระบุ)	1	0.4
5. อาชีพของผู้ปกครอง		
ข้าราชการ	32	14.3
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	13	5.8
ธุรกิจส่วนตัว	120	53.8
อื่นๆ (โปรดระบุ)	57	25.6
6. เกรดเฉลี่ย		
2.51-3.00	71	31.8
3.01-3.50	75	33.6
3.51-4.00	77	34.5
7. บุคคลที่นักศึกษาอาศัยอยู่ด้วย		
พ่อแม่	146	65.5
ญาติพี่น้อง	23	10.3

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
เพื่อน	40	17.9
อื่นๆ (โปรดระบุ)	13	5.8
8. ค่าใช้จ่ายต่อเดือนของนักศึกษา		
ไม่เกิน 3,000 บาท	46	20.6
3,001-4,000 บาท	48	21.5
4,001-5,000	94	42.2
อื่นๆ (โปรดระบุ)	35	15.7
9. รูปแบบของยานพาหนะที่ใช้เดินทาง		
รถยนต์ส่วนตัว	165	74.0
รถจักรยานยนต์	53	23.8
รถประจำทาง	3	1.3
รถแท็กซี่	1	0.4

ตอนที่ 2 พฤติกรรมวัยรุ่นไทยในปัจจุบัน:กรณีนักศึกษาจังหวัดมหาสารคาม

จากตารางที่ 1 พบว่าพฤติกรรมวัยรุ่นไทยในปัจจุบัน:กรณีนักศึกษาจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.18$) เมื่อพิจารณาเป็นรายได้ พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ทักษะการที่มีต่อความว่างของวัยรุ่น ($\bar{X}=3.32$) รองลงมาคือ ทักษะการที่มีต่อการใช้จ่ายในปัจจุบัน ($\bar{X} = 3.27$) รองลงมาคือ ทักษะการที่มีต่อการดูแลสุขภาพ สุขภาพ ความงามและเรือนร่าง ($\bar{X} = 3.26$) รองลงมาคือ ทักษะการที่มีต่อพฤติกรรมหารายได้เสริม ($\bar{X} = 3.26$) รองลงมาคือ ทักษะการที่มีต่อการคบเพื่อนในลักษณะต่างๆ ($\bar{X} = 3.19$) รองลงมาคือ ทักษะการที่มีต่อการใช้ชีวิตประจำวัน ($\bar{X} = 3.19$)

ตารางที่ 2 พฤติกรรมวัยรุ่นไทยในปัจจุบัน:กรณีนักศึกษาจังหวัดมหาสารคาม

พฤติกรรมวัยรุ่นไทยในปัจจุบัน:กรณีนักศึกษาจังหวัดมหาสารคาม	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ทัศนคติที่มีต่อการใช้จ่ายในปัจจุบัน	3.27	0.94	ปานกลาง
ทัศนคติที่มีต่อพฤติกรรมหารายได้เสริม	3.26	0.93	ปานกลาง
ทัศนคติที่มีต่อการคบเพื่อนในลักษณะต่างๆ	3.19	0.93	ปานกลาง
ทัศนคติที่มีต่อการใช้ชีวิตประจำวัน	3.19	0.96	ปานกลาง
ทัศนคติที่มีต่อยามว่างของวัยรุ่น	3.32	0.93	ปานกลาง
ทัศนคติที่มีต่อการดูแลสุขภาพ สุขภาพ ความงามและเรือนร่าง	3.26	0.96	ปานกลาง
โดยรวม	3.18	1.03	ปานกลาง

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษา ผู้วิจัยมีประเด็นที่น่าสนใจ นำมาอภิปรายผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ ดังนี้ พฤติกรรมวัยรุ่นไทยในปัจจุบัน:กรณีนักศึกษาจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.18$) เมื่อพิจารณาเป็นรายได้ พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ทัศนคติที่มีต่อยามว่างของวัยรุ่น ($\bar{X}=3.325$) รองลงมา คือ ทัศนคติที่มีต่อการใช้จ่ายในปัจจุบัน ($\bar{X}=3.27$) รองลงมาคือ ทัศนคติที่มีต่อการดูแลสุขภาพ ความงามและเรือนร่าง ($\bar{X}=3.26$) รองลงมาคือ ทัศนคติที่มีต่อพฤติกรรมหารายได้เสริม ($\bar{X}=3.26$) รองลงมา คือ ทัศนคติที่มีต่อการคบเพื่อนในลักษณะต่างๆ ($\bar{X}=3.19$) รองลงมาคือ ทัศนคติที่มีต่อการใช้ชีวิตประจำวัน ($\bar{X}=3.19$) ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศศินันท์ พันธุ์สุวรรณ, กนกพิชญ์ วงศ์ใหญ่ และ ปาณิสรา หลีควั่น (2556) ผลของการพัฒนาทักษะการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศต่อการรับรู้สมรรถนะ แห่งตนและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของสตรีวัยรุ่นผลการวิจัย พบว่า 1. วัยรุ่นหญิงที่ได้รับโปรแกรมพัฒนา ทักษะการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศมีคะแนนการรับรู้สมรรถนะแห่งตนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ $p<0.001$ และมีคะแนนพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศต่ำกว่าก่อนการทดลองอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ $p<0.0012$ วัยรุ่นหญิงที่ได้รับโปรแกรมพัฒนาทักษะการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศมี คะแนนการรับรู้สมรรถนะแห่งตนสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ $p<0.001$ และมีคะแนน พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศต่ำกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ $p<0.001$ ผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า โปรแกรมพัฒนาทักษะการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสามารถนำไปใช้ในการเพิ่มระดับการรับรู้สมรรถนะ แห่งตนในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศและช่วยลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นหญิงลงได้ การศึกษาครั้งนี้จึงเป็นแนวทางหนึ่งที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นหญิงต่อไป เช่นเดียวกันกับผลงานวิจัยของ ชินโสณ วิสิฐนิจิภา (2565) ผลการศึกษาพฤติกรรมการเลือกซื้อกระเป๋า

แบรนด์เนมมือสอง พบว่าพฤติกรรมวัยรุ่นไทยในปัจจุบัน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุอยู่ในช่วงอายุ 21 – 30 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรี อาชีพพนักงานบริษัท รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,000 – 35,000 บาท พฤติกรรมการเลือกซื้อกระเป๋าแบรนด์เนมมือสองส่วนใหญ่ซื้อกระเป๋าแบรนด์เนมมือสองแบบสะพายข้าง แบรนด์ **Louis Vuitton** ซื้อเพราะราคาถูกกว่าของใหม่ในรุ่นเดียวกัน ตัดสินใจซื้อด้วยตนเอง ซื้อในวันเกิดตนเอง คู่รัก คนในครอบครัว ทางออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน **Instagram** ชำระเงินด้วยการโอนผ่านแอปพลิเคชันธนาคาร ราคาเฉลี่ยที่ซื้อต่อสองปีอยู่ระหว่าง 25,000-50,000 โดยเฉลี่ยซื้อปีละ 1.7 ครั้ง มูลค่าราคาที่ซื้อเฉลี่ยครั้งละ 32,373 บาท ปัจจัยส่วนประสมทาง การตลาดในภาพรวมความสำคัญอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ พิกพ จิตรนาททรัพย์ และ นวลละออ วิวัฒน์วรพันธ์ (2553) การสำรวจพฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่นในเขต อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา พฤติกรรมการใช้สารเสพติด พบว่า สูบบุหรี่ร้อยละ 18 เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ร้อยละ 42 ยาบ้าร้อยละ 1.20 กัญชา ร้อยละ 3 จากผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าควรสนับสนุนให้โรงเรียนมีการเสริมพลังในการให้ความรู้ด้านเพศศึกษา ความนับถือตนเองและทักษะชีวิต รวมทั้งการสร้างเสริมสุขภาพเชิงรุก โดยผ่านกิจกรรมการพัฒนาแกนนำเยาวชนให้สามารถเป็นผู้ให้คำปรึกษาหรือรณรงค์สร้างเสริมสุขภาพแก่เพื่อนๆ เพราะจะสามารถสื่อสารกับวัยรุ่นได้ดีและด้วยธรรมชาติของวัยรุ่นจะเชื่อและคล้อยตามกลุ่มเพื่อน และ จันทร์เพ็ญ เลิศวน, เบญจวรรณ ช่วยแก้วนฤมล, เฌอไฉ่ อัครีย์ และ พิชัยรัตน์ วัฒนา (2561) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นตอนต้น จังหวัดตรัง วิจัยพบว่าพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นตอนต้นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.33$) ความรู้เกี่ยวกับ เรื่องเพศในวัยรุ่นตอนต้นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.84$) และการเห็นคุณค่าในตนเองของวัยรุ่น ตอนต้นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.62$) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษาและการมีเพื่อนสนิทต่างเพศ ($\chi^2 = 1.477, 4.246, 0.092$) ความรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศและการเห็นคุณค่าในตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกระดับต่ำกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นตอนต้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=.286$ และ .425 ตามลำดับ)

องค์ความรู้ใหม่

วัยรุ่นเป็นวัยที่กำลังเจริญเติบโตพัฒนาการอย่างรวดเร็วจากวัยเด็กไปสู่ผู้ใหญ่ ที่มีวุฒิภาวะการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านร่างกาย เกิดการเปลี่ยนแปลงจากระดับฮอร์โมนภายในร่างกาย ซึ่งส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางชีวภาพ เช่น ส่วนสูง น้ำหนัก ลักษณะรูปร่าง ด้านอารมณ์ เป็นการเปลี่ยนแปลงที่แสดงออกทางอารมณ์ที่จะเกิดขึ้นได้อย่างรุนแรง 3) ด้านสังคม เป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการมีทัศนคติทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งทำให้ปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในสังคมมีความซับซ้อน และ 4) ด้านสติปัญญา เป็นการเปลี่ยนแปลงโดยรู้จักการใช้เหตุผลที่ซับซ้อนมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

การเข้าใจและจัดการกับพฤติกรรมของวัยรุ่นไทยในปัจจุบันเป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจากมีผลต่อการเติบโตและพัฒนาของสังคม นี่คือการเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมวัยรุ่นไทย

1. การสื่อสาร: เปิดกว้างในการสนทนา: สร้างโอกาสให้วัยรุ่นสามารถแสดงความคิดเห็นและแบ่งปันความรู้สึกได้โดยไม่กลัวถูกตัดสินใจหรือวิพากษ์วิจารณ์
 2. การให้คำปรึกษา: สนับสนุนแหล่งทรัพยากร: ส่งเสริมให้วัยรุ่นมีการเข้าถึงข้อมูลและทรัพยากรที่เป็นประโยชน์ เช่น การให้คำปรึกษาทางการศึกษาหรืออาชีพ
 3. การพัฒนาทักษะทางอารมณ์: การสนับสนุนทักษะการแก้ไขปัญหา: ช่วยให้วัยรุ่นเรียนรู้วิธีการแก้ไขปัญหาและจัดการกับความกดดันในชีวิตประจำวัน
 4. การส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนา: สนับสนุนกิจกรรมการเรียนรู้เสริม: ส่งเสริมให้วัยรุ่นมีความสนใจในการเรียนรู้และพัฒนาทักษะที่สามารถนำไปใช้ในอนาคต
 5. การสร้างสภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วยความเชื่อมั่น: สนับสนุนที่สภาพ: สร้างพื้นที่ที่ปลอดภัยและสนับสนุนทักษะส่วนบุคคล และเสริมสร้างความเข้าใจในค่านิยมและจรรยาบรรณ
 6. การตระหนักถึงการใช้เทคโนโลยี: การสอนทักษะด้านดิจิทัล: ส่งเสริมการเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีอย่างปลอดภัยและมีสติ
 7. การสนับสนุนการทำงานทีมและการร่วมมือ: กิจกรรมที่เน้นการทำงานร่วมกัน: ส่งเสริมทักษะการทำงานทีมและการแก้ปัญหาในกลุ่ม
 8. การส่งเสริมสุขภาพจิต: การทำกิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพจิต: การสนับสนุนกิจกรรมเช่นการฝึกสติ, โยคะ, หรือกิจกรรมทางอารมณ์
- การสนับสนุนและเข้าใจความต้องการของวัยรุ่นเป็นสิ่งสำคัญเพื่อช่วยพัฒนาบุคลิกภาพและทักษะที่จำเป็นในการเป็นผู้ใหญ่ในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- จันทร์เพ็ญ เลิศวน, เบญจวรรณ ช่วยแก้วนฤมล, เฉ่งไล่ อัครีย์ และ พิชัยรัตน์ วัฒนา. (2561). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นตอนต้น จังหวัดตรัง. *วารสารเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลและการสาธารณสุขภาคใต้*. 5 (1), 240-256.
- ชินโสณ วิสิฐนิจิกิจา. (2565). พฤติกรรมการเลือกซื้อกระเป๋าแบรนด์เนมมือสอง. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี*. 11 (1), 150-160.
- พิภพ จิตรนำทรัพย์ และ นวลละออ วิวัฒน์วรพันธ์. (2553). การสำรวจพฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่นในเขตอ.เมือง จ.นครราชสีมา. *วารสารสุขภาพและการศึกษาพยาบาล*. 16 (2), 51-63.
- ศศินันท์ พันธุ์สุวรรณ, กนกพิชญ์ วงศ์ใหญ่ และ ปาณิสรา หลีค้วน. (2556). ผลของการพัฒนาทักษะการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศต่อการรับรู้สมรรถนะแห่งตนและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของสตรีวัยรุ่น ผลการวิจัย. *วารสารพยาบาลสาร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*. 40 (4), 1-15.
- Taro Yamane. (1973). *Statistics: an introductory analysis*. New York: New York: Harper. & Row.